

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΕΥΤΕΡΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ	
Αριθ. Έρωτ. ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	19
Αριθ. Έρωτ. ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	14
Ημερομηνία κατάθεσης	19.10.2012
Ωρα κατάθεσης	14:30

Αθήνα, 19 Οκτωβρίου 2012

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ

Προς το Υπουργείο

Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Θέμα: Εξορύξεις και Μεταλλεία Χρυσού σε Χαλκιδική, Κιλκίς και Θράκη

Στις 12 Δεκεμβρίου 2003, με σύμβαση εξωδικαστικού συμβιβασμού, μεταβιβάσθηκε στο Ελληνικό Δημόσιο το ενεργητικό των Μεταλλείων Κασσάνδρας (μεταλλειοκτησία 317.000 στρεμμάτων, 310 σπίτια, 11.000 τ.μ. αστικών οικοπέδων, 2.500 στρέμματα γης, 30.000 τ.μ. γραφείων και βιομηχανικών κτιρίων, 2 υπόγεια μεταλλεία με φρέατα και συστήματα στοών, αντλιοστάσια, εγκαταστάσεις λιθογόμωσης, δύο πλήρη συγκροτήματα εμπλουτισμού, αποθήκες, οχήματα και μηχανήματα μεταλλείου) της εταιρείας TVX HELLAS A.E., αντί 11 εκατομμυρίων ευρώ. Την ίδια ημέρα, το Ελληνικό Δημόσιο προέβη στην πώληση των Μεταλλείων Κασσάνδρας στην «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.» αντί 11 εκατομμυρίων ευρώ, χωρίς προηγούμενη εκτίμηση των στοιχείων ενεργητικού και χωρίς ανοιχτό διαγωνισμό (Ν 3220/2004, ΦΕΚ 15Α/28.01.2004).

Με τη σύμβαση παραχώρησης η «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.» απαλλάσσεται από οποιοδήποτε φόρο μεταβίβασης ή άλλο φόρο και από οποιοδήποτε οικονομικές υποχρεώσεις από τη λειτουργία των μεταλλείων. Το σκάνδαλο είναι μεγάλο αν σκεφτεί κανείς ότι σήμερα η χρηματιστηριακή αξία της εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε – 95% καναδική Eldorado Gold S.A. και 5% ΑΚΤΩΡ Α.Ε. - ανέρχεται στα 2.3 δις ευρώ, ενώ η αξία μεταλλευμάτων εκτιμάται στα 15.5 δις ευρώ. Επιπλέον όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε ότι οι όροι της σύμβασης συνιστούν κρατική ενίσχυση υπέρ της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.» ύψους 15.3 εκ. ευρώ (απόφαση 23.02.2011 - IP/11/216), το Ελληνικό Δημόσιο προσέφυγε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Τ-233/11) ζητώντας την ακύρωση της παραπάνω απόφασης, ενεργώντας ουσιαστικά σαν εκπρόσωπος της εταιρείας. Η εκδίκαση της προσφυγής εκκρεμεί μέχρι σήμερα.

Με τα Δ8-Α/Φ.7.49.13/13030/2458/15.06.2012 και Δ8-Α/Φ.9.36/οικ. 19759/3846/4.10.2012 έγγραφα, το Ελληνικό Δημόσιο συνομολογεί την παράνομη κρατική ενίσχυση υπέρ της ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε., και ζητά από τη Δ.Ο.Υ Μεγάλων Επιχειρήσεων να εισπράξει εντός ενός μηνός το ποσό των 21.616.315,93 ευρώ.

Είναι δεδομένο ότι αυτή η εξάπλωση των δραστηριοτήτων που ξεκινά, σε νέες παρθένες περιοχές με την παραχώρηση των 314.000 στρεμμάτων, στην πλειοψηφία δασικών εκτάσεων, στην εταιρεία, εκ των οποίων 100.000 στρέμματα ενταγμένα στο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 και με κεντρικό σημείο το όρος Κάκαβος, που αποτελεί τον υδροδότη μεγάλου μέρους των χωριών της περιοχής, θα προκαλέσει τεράστια προβλήματα. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι δραστηριότητες

ξεφεύγουν, πλέον, από τα συνήθη όρια της ΒΑ Χαλκιδικής και επεκτείνονται σε μεγάλο μέρος του κεντρικού τμήματός της.

Τον Αύγουστο του 2010 υποβάλλεται στο ΥΠΕΚΑ προς έγκριση η Μ.Π.Ε από την ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.Μ.Β.Χ. Ακολουθεί προσηματική δημόσια διαβούλευση που καταγγέλλεται από φορείς και πολίτες. Στις 26 Ιουλίου 2011 με Κ.Υ.Α εγκρίνονται οι περιβαλλοντικοί όροι για την κατασκευή, λειτουργία, αποκατάσταση και παρακολούθηση των μεταλλευτικών δραστηριοτήτων της ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.Μ.Β.Χ. στη Β.Α. Χαλκιδική (201745/26-07-2011). Τον Νοέμβριο 2011 οι κάτοικοι και φορείς της περιοχής προσφεύγουν στο Συμβούλιο της Επικρατείας (Ε 7803/ 09-11-2011 και Ε7947/ 11-11-2011) ζητώντας την ακύρωση της παραπάνω ΚΥΑ.

Ακολουθεί παραχώρηση 4.100 στρεμμάτων δάσους στην ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ (7633/29-03-2012 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης), απόφαση του ΣτΕ για προσωρινή αναστολή εκτέλεσης της παραπάνω απόφασης (Ε.Α. 308/2012) και, τέλος, απόρριψη της αίτησης αναστολής από το ΣτΕ.

Κατόπιν αυτού, η ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.Μ.Β.Χ, έχει ξεκινήσει τις εργασίες χωρίς καμία επίβλεψη από οποιονδήποτε αρμόδιο φορέα. Ενδεικτικά, αναφέρουμε ότι μετά από καταγγελία για παράνομα κτίσματα στην παραχωρηθείσα έκταση, η Αστυνομική Δ/ση Χαλκιδικής (1020/8396/14-κβ 23-04-2012) καλεί την πολεοδομία να διενεργήσει αυτοψία, η οποία δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ.

Πρόσφατα, παρ' όλες τις διαψεύσεις του ΥΠΕΚΑ και την ανησυχία που εκφράζει με το υπ. αρ. 77519/1.10.2012 έγγραφό του ο Γενικού Δ/ντης Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης για εκτεταμένες και μη αναστρέψιμες επεμβάσεις, η Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής του ΥΠΕΚΑ δίνει ρητή εντολή (αρ. πρωτ. Δ8-Α/Φ.7.49.13/19668/3810/4.10.2012) στις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες να προχωρήσουν σε έκδοση πρωτοκόλλων εγκατάστασης υλοτομίας σε όλη την εγκεκριμένη από τη ΜΠΕ έκταση.

Δεν φτάνουν όμως αυτά. Η εταιρεία πυροδότησε στην περιοχή ανεξέλεγκτες καταστάσεις απαγορεύοντας την πρόσβαση των πολιτών στις δημόσιες εκτάσεις που εκχωρήθηκαν στην ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ, καθώς επικρατεί καθεστώς τρομοκρατίας με συρματοπλέγματα και ιδιωτική αστυνομία, με ολοπρόσωπες κουκούλες που κάνουν εξακριβώσεις στοιχείων, χρησιμοποιούν σωματική και λεκτική βία, εμποδίζουν και κρατούν όμηρο όποιον θεωρούν ύποπτο. Το Μάρτιο, τον Αύγουστο και το Σεπτέμβριο 2012 οι ειρηνικές πορείες χιλιάδων πολιτών προς την τοποθεσία «Σκουριές» ανακόπτονται από ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις, με χρήση χημικών και πλαστικών σφαιρών.

Η αντίδραση και οι ανησυχίες των πολιτών στοιχειοθετούνται και υποστηρίζονται από ανεξάρτητους και έγκυρους επιστημονικούς φορείς (ενδεικτικά τα πορίσματα και οι γνωμοδοτήσεις του Συμβουλίου Περιβάλλοντος Α.Π.Θ, του ΤΕΕ/ΤΚΜ, της Γεωπονικής Σχολής Α.Π.Θ, του Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ Θεσ/κης) καθώς και από συλλόγους και φορείς που τεκμηριώνουν ότι οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, αποστράγγιση των ορεινών όγκων, πτώση και υφαλμύρωση του υπόγειου υδροφορέα, ρύπανση επιφανειακών και υπογείων νερών με θειικό οξύ και βαρέα μέταλλα, ρύπανση της ατμόσφαιρας με αιωρούμενα σωματίδια και βαρέα μέταλλα (κυρίως αρσενικό), μόνιμες και μη αναστρέψιμες

ζημιές στα αρχέγονα δάση, το τοπίο και τη βιοποικιλότητα, και εκτεταμένη ρύπανση των εδαφών από βαρέα μέταλλα.

Ας μην ξεχνάμε τη διαρροή κυανίου στο Δούναβη (2000), στην περιοχή Baia Mare της Ρουμανίας από τα μεταλλεία χρυσού της Aurul S.A. που χαρακτηρίστηκε ως η δεύτερη μεγαλύτερη περιβαλλοντική καταστροφή μετά το Τσερνόμπιλ στον ευρωπαϊκό χώρο. Επίσης, τη διαρροή υδροκυανίου μετά από έντονη βροχόπτωση (Ιούνιος 2006) στον αέρα, το έδαφος και το νερό στο μεταλλείο χρυσού Kisladag, Τουρκία της Eldorado Gold, που προκάλεσε δηλητηριάσεις σε χιλιάδες ανθρώπους και ζώα της περιοχής. Χαρακτηριστικό επίσης παράδειγμα οι καταστροφικές κατολισθήσεις το 2011 στις Φιλιππίνες που αποδίδονται στην αποψίλωση των δασών από μεταλλευτικές εταιρείες (Tampakan S.A).

Οι γνωμοδοτήσεις για τις επιπτώσεις στην υγεία προειδοποιούν για επιδράσεις στο νευρικό σύστημα των παιδιών, αναιμίες, νεφρικές βλάβες, γαστρεντερίτιδα, νεφρίτιδα, ηπατικές βλάβες, ηπατίτιδα, ηπατική κίρρωση, ίκτερο και καρκίνο. (Γεωπονική Σχολή Α.Π.Θ, Μπένος Αλέξης, Καθηγητής Υγιεινής, Κοινωνικής Ιατρικής, Ιατρική Σχολή Α.Π.)

Τέλος, εκτιμάται ότι οι θέσεις εργασίας που θα εκλείψουν θα είναι πολλαπλάσιες από αυτές που θα δημιουργηθούν, καθώς θα πληγούν άμεσα τουρισμός, γεωργία, κτηνοτροφία, δασοπονία, μελισσοκομία, αλιεία και άλλες οικονομικές δραστηριότητες στην περιοχή (ΤΕΕ – ΤΚΜ, Γεωπονική Σχολή Α.Π.Θ., Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων, Αλεξάνδρειο Τ.Ε.Ι Θεσ/κης, Βαρσακέλης Ν., Αν. Καθηγητής Βιομηχανικής Πολιτικής Σχολής Α.Π.Θ)

Παρόμοιες δραστηριότητες προωθούνται τόσο στο Πέραμα Έβρου όσο και στο Κιλκίς. Ιδιαίτερα στο Κιλκίς, το θέμα της έλλειψης επαρκών ποσοτήτων νερού είναι ζωτικής σημασίας. Ο νομός Κιλκίς συγκαταλέγεται στους επτά πιο άμεσα απειλούμενους με ερημοποίηση. Αντί να ληφθούν κατ' απόλυτη προτεραιότητα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας κατά της λειψυδρίας και της ερημοποίησης, το επίσημο κράτος προσπαθεί να εγκαθιδρύσει εξορυκτικές και μεταλλευτικές δραστηριότητες μεγάλης κλίμακας που είναι υδροβόρες και ενέχουν σοβαρούς κινδύνους μόλυνσης του υδροφόρου ορίζοντα. Πάντως και στο Κιλκίς και στον Έβρο οι τοπικές κοινωνίες αντιτίθενται σ' αυτή την προοπτική και σύσσωμες οι δημοτικές και περιφερειακές αρχές γνωμοδότησαν αρνητικά.

Επειδή:

- η επιδίωξη να επικεντρωθούν οι νέες μεταλλευτικές δραστηριότητες στην εξόρυξη και επεξεργασία χρυσού, ισοδυναμεί με περιβαλλοντική «βόμβα» και με ανεπανόρθωτες καταστροφικές συνέπειες στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον.
- οι μελέτες και τα πορίσματα ανεξάρτητων επιστημονικών φορέων καταδεικνύουν την τεράστια και μη αναστρέψιμη βλάβη στο περιβάλλον, στην υγεία και στις ανταγωνιστικές με τη μεταλλευτική δραστηριότητα οικονομικές δραστηριότητες (καλλιέργειες, κτηνοτροφία, μελισσοκομία, αλιεία, τουρισμός)

- η κοινωνική αντίδραση και αναταραχή εντείνεται και επιτείνεται με την αποικιοκρατική συμπεριφορά της εταιρείας και τις χρησιμοποιούμενες μεθόδους κρατικής καταστολής και αστυνομικής βίας
- τα δάση και τα βουνά είναι δημόσια περιουσία
- το δικαίωμα στο φυσικό περιβάλλον αποτελεί θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα, συνταγματικώς και υπερνομοθετικώς προστατευόμενο, που ιδρύει αντίστοιχη υποχρέωση του Κράτους για την προστασία του
- το δικαίωμα στην υγεία αποτελεί επίσης θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα, συνταγματικώς και υπερνομοθετικώς προστατευόμενο, που ιδρύει αντίστοιχη υποχρέωση του Κράτους για την προστασία του
- η πρόσβαση στις εγκαταστάσεις της ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.Μ.Β.Χ στη Χαλκιδική είναι αδύνατη και οι υπάρχοντες ελεγκτικοί μηχανισμοί κωλυσιεργούν.
- η σύμβαση παραχώρησης στην ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.Μ.Β.Χ των Μεταλλείων Κασσάνδρας αποτελεί οικονομικό σκάνδαλο
- υπάρχει άλλος δρόμος για την βιώσιμη και με πολλαπλές δραστηριότητες ανάπτυξη της περιοχής, ανάπτυξη, που θα εξασφαλίζει στους κατοίκους αξιοπρεπή εισοδήματα και ποιότητα ζωής
- σε συνθήκες μνημονιακής ισοπέδωσης, οι μεταλλευτικές δραστηριότητες στη Χαλκιδική και στην υπόλοιπη Β. Ελλάδα είναι ένα μέρος μόνο μιας γενικευμένης επίθεσης των ένθεν κακείθεν μεγάλων οικονομικών συμφερόντων, που συμπράττουν στην εκποίηση, αντί πινακίου φακής και χωρίς να πληρούνται οι νόμιμες, υπερνομοθετικές και συνταγματικές προϋποθέσεις, τους φυσικούς πόρους και τις δημόσιες υποδομές της χώρας

Επερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Θα δώσει εντολή για διακοπή του έργου εφόσον επιστημονικοί και επαγγελματικοί φορείς έχουν τεκμηριώσει την περιβαλλοντική και οικονομική καταστροφή που θα συντελεστεί σε όλη τη Χαλκιδική; Θα επανεξεταστεί η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων υπό το φως των δεδομένων αυτών; Γιατί τόση επιμονή από το Υπουργείο σε μια ΜΠΕ που έχει επιστημονικά καταρριφθεί από τόσους φορείς;
2. Θα παγώσει την ΑΕΠΟ για τα έργα σε Κιλκίς και Θράκη εφόσον και εκεί υπάρχουν αρνητικές γνωμοδοτήσεις και τεράστιες κοινωνικές αντιδράσεις;
3. Νομιμοποιεί και καλύπτει τις πρακτικές της εταιρείας που απαγορεύει την πρόσβαση των ελλήνων πολιτών σε ένα ελληνικό βουνό; Σε θετική περίπτωση, με βάση ποιο επιχείρημα; Σε αρνητική περίπτωση, ποια άμεσα μέτρα προτίθεται να λάβει; Θεωρεί ότι πρέπει να είναι τα δημόσια αγαθά και οι φυσικοί πόροι προσβάσιμα για όλους τους πολίτες;
4. Υπάρχουν και πότε θα ενεργοποιηθούν μηχανισμοί επίβλεψης των εργασιών και δραστηριοτήτων της ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.Μ.Β.Χ;

5. Ποιό όφελος για το Ελληνικό Δημόσιο έχουν αποφέρει ή θα αποφέρουν οι μεταλλευτικές δραστηριότητες στη Χαλκιδική, το Κιλκίς και τον Έβρο με βάση τα στοιχεία που έχει ο κ. Υπουργός; Τι όφελος είχε μέχρι τώρα το κράτος από τη λειτουργία μεταλλείων στη Χαλκιδική (Στρατώνι, Ολυμπιάδα).

Οι επερωτώντες Βουλευτές

Τσίπρας Αλέξης

Ιγγλέζη Κατερίνα

Αγαθοπούλου Ειρήνη

Καραγιουσούφ Αϊχάν

Αμμανατίδου Πασχαλίδου Ευαγγελία

Διώτη Ηρώ

Καφαντάρη Χαρούλα

Κουράκης Αναστάσιος

Δρίτσας Θεόδωρος

Αλεξόπουλος Αποστόλης

Αμμανατίδης Γιάννης

Γάκης Δημήτρης

Γελαλής Δημήτρης

Γεροβασίλη Όλγα

Γεωργοπούλου Έφη

Δερμιτζάκης Κώστας

Διακάκη Μαρία

Δούρου Ρένα

Δριτσέλη Παναγιώτα

Ζαχαριάς Κώστας

Θεοπεφτάτου Αφροδίτη

Κανελλοπούλου Μαρία

Καραγιαννίδης Χρήστος
Κατριβάνου Βασιλική
Κριτσωτάκης Μιχάλης
Κυριακάκης Βασίλης
Κωνσταντοπούλου Ζωή
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Μπάρκας Κώστας
Μπόλαρη Μαρία
Ουζουνίδου Ευγενία
Πάντζας Γιώργος
Παπαδημούλης Δημήτρης
Πετράκος Θανάσης
Σταμπούλη Αφροδίτη
Στρατούλης Δημήτρης
Συρμαλένιος Νίκος
Φωτίου Θεανώ
Χατζηλάμπρου Βασίλης